

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεσμικά Μέτρα

1. Κοινωνικοποίηση (2 κείμενα περιληπτικό και αναπτυγμένο)
2. Εποπτικά Συμβούλια
3. Προβληματικές επιχειρήσεις - Οργανισμός Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων.
4. Κίνητρα για ενίσχυση της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας.
5. Η Αλλαγή στους μικρομεσαίους.
6. Πιστωτικά μέτρα για τη χρηματοδότηση του εμπορίου και της βιοτεχνίας

Κυβερνητικό Έργο

- A.
 1. Πολιτική για πρωτογενή παραγωγή
 2. Πολιτική για δευτερογενή παραγωγή
 3. Εξωτερικό Εμπόριο
 4. Πολιτική Τιμών και Εισοδημάτων
 5. Εργασιακή και Κοινωνική Πολιτική
 6. Σχέσεις σε διεθνείς οργανισμούς
 7. Νομισματική και συναλλαγματική πολιτική
 8. Περιφερειακή Πολιτική στο Κοινοτικό Επίπεδο 1981-1984
- B.
 1. Εξελίξεις και προοπτικές στον Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων
 2. Δραστηριότητες στον τομέα εξωτερικού εμπορίου.
- Γ.
 1. ΕΟΚ
 2. Ιδιωτικές επενδύσεις όλων των αναπτυξιακών νόμων.

Οικονομία

Το ΠΑΣΟΚ ανέλαβε το τιμόνι της χώρας, σε μια πολύ δύσκολη περίοδο - σε μια εποχή που ολόκληρη η υφήλιος μαστίζεται από παρατεταμένη οικονομική κρίση. Αλλά σαν να μην εφτανε αυτό, η ΝΔ μας κληρονόμησε οικονομικό χάος και αδιέξοδα. Οι οικονομικές υποθήκες της ΝΔ, μεταξύ άλλων, ήταν:

- πληθωρισμός 25-26%
- τεράστιο έλλειμμα ισοζυγίου πληρωμών 2,4 δισ. δολ.
- τεράστια ελλείμματα του δημόσιου τομέα που έφταναν το 15,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, άδεια ταμεία, καμμένη γή.
- ανεργία και υποαπασχόληση
- προβληματικές επιχειρήσεις
- μια άρρωστη οικονομία χτισμένη στην άμμο.

Για τα χάλια της οικονομίας επί ΝΔ, αδιάψευστος μάρτυρας είναι η απόρρητη έκθεση 11 σελίδων του ίδιου του κ. Ευάγγελου Αβέρωφ Τσοσίτσα, που συντάχθηκε στις 8 Ιουλίου 1981 και όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρονται τα ακόλουθα:

" Από τη μελέτη των κυριότερων οικονομικών στοιχείων, καταλήγω σε πάρα πολύ ανησυχητικά συμπεράσματα για την προσεχή πορεία της οικονομίας μας. Καταλήγω στο ότι αν από τώρα δεν ληφθούν ορισμένα μέτρα στο τέλος του έτους η κατάσταση θα είναι σχεδόν ασυμμάζευτη."

" Αλλά τούτο δεν είναι το χειρότερο. Διότι εις τούτο πρέπει να προστεθούν τα επίσης βέβαια ανοίγματα των Δημόσιων Επενδύσεων και των Δημοσίων Οργανισμών ή Επιχειρήσεων....." .

"....Τα 240 δισ. δρχ. του ελλείμματος του προϋπολογισμού αντιπροσωπεύουν το 5% των προβλεφθέντων συνολικών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού το 1981. Η αναλογία δεν χρειάζεται σχολιασμό".

"....Τη δύσκολη κατάσταση της ελληνικής οικονομίας δεν είναι δυνατό να την υπερασπιστούμε αντιμετωπίζοντας μόνο εσωτερικά αίτια. Αν δεν βελτιώσουμε την επίδραση των εσωτερικών αιτιών, η κατάσταση μπορεί να γίνει προσεχώς πολύ πιο δύσκολη και η θεραπεία να είναι άκρως οδυνηρή".

".... Θεωρώ απείρως προτιμότερο να έχουμε μία κάπως ολιγότερο ψεύτικη οικονομίας".

Η ύπαρξη της αποκαλυπτικής αυτής έκθεσης του Αβέρωφ δεν αμφισβητήθηκε ποτέ.

Αλλά και ο σημερινός αρχηγός της ΝΔ φαίνεται να συμφωνεί και να υπερακοντίζει τις απόψεις του προκατόχου του. Γράφει σε διάγγελμα του προς τον ελληνικό λαό το 1977 ο κ. Κ. Μητσοτάκης.

".... Έτσι, μέσα σε τρία χρόνια ο πληθωρισμός έγινε μόνιμη πληγή - ο μισθός και το μεροκάματο δεν φτάνουν πια ούτε για τα καθημερινά. Τα αλλοπρόσαλλα, αμελέτητα και αντιφατικά οικονομικά και φορολογικά μέτρα μιας κυβερνήσεως που δεν μπόρεσε να κρατήσει σταθερό τιμόνι, μιας κυβερνήσεως που υπόκρυπτε σταθερά σε κάθε πίεση και αδικούσε συστηματικά όσους δεν μπορούσαν ή δεν ήθελαν να πιέσουν, οδήγησαν τον τόπο σε οικονομική κρίση.

Κάθε διάθεση για επενδύσεις που αποτελεί προϋπόθεση για τη δημιουργία ευκαιριών για δουλειά σχεδόν σταμάτησε. Η εμπιστοσύνη του λαού στο μέλλον του τόπου κλονίστηκε. Οι Έλληνες αισθάνονται έντονη οικονομική ανασφάλεια.

Η ΤΡΙΧΡΟΝΗ διακυβέρνηση της χώρας από τη "Νέα Δημοκρατία" δεν δημιούργησε μόνο αίσθημα οικονομικής ανασφάλειας στους Έλληνες. Δημιούργησε και κλίμα πολιτικής αστάθειας. Κι αυτό

οφείλεται στο πολιτικό αδιέξοδο, που οδήγησε η ασυνάρτητη πολιτική, η απογοητευτική ανεπάρκεια των υπουργών της, η ρουσφετολογία και ο κομματισμός, αλλά κυρίως η ολοφάνερη αδυναμία του κόμματος αυτού μπορεί να πείσει τους Έλληνες ότι μπορεί να υπάρξει και χωρίς τον ηγέτη του τον Κων/νο Καραμανλή" (Κ. Μητσοτάκης) =

Η ύφεση, ο πληθωρισμός με αυξανόμενη ανεργία, τα αυξανόμενα ελλείμματα, η χειροτέρευση του ισοζυγίου πληρωμών, η πτώση των επενδύσεων και της βιομηχανικής παραγωγής προσδιόρισαν αναγκαστικά τα βασικά σημεία αναφοράς της οικονομικής πολιτικής. Αυτά δεν μπορούσαν παρά να είναι η σταθεροποίηση της οικονομίας, και η προώθηση του αναπτυξιακού μας προγράμματος για μια αυτοδύναμη οικονομική εξέλιξη.

Στα τρία χρόνια Αλλαγής δεν έγιναν βέβαια θαύματα. Όμως παρ' όλη τη διεθνή κρίση, τη βαρειά κληρονομία του παρελθόντος και την πολεμική της δεξιάς, μπήκαν οι βάσεις για το νοικοκύρεμα της οικονομίας.

Η επιτυχία της οικονομικής πολιτικής δεν έγκειται στην ως δια μαγείας, εξάλειψη της ανεργίας και του πληθωρισμού. Κατι τέτοιο είναι αδύνατο. Εγκείται στην επίτευξη των στόχων που τίθενται, μέσα στα προβλεπόμενα χρονικά όρια.

Σήμερα, όπως είχαμε προγραμματίσει, διαγράφεται μια αισιόδοξη προοπτική για την πορεία της οικονομίας μας. Τα στοιχεία άλλωστε μιλούν από μόνα τους. Συγκεκριμένα:

- ο πληθωρισμός μειώθηκε από 26% σε 18% με προοπτικές για περαιτέρω μείωση.
- Το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών μειώθηκε από 2,4 δισ. δολλ. σε 1,9 δισ. δολλ.

- το έλλειμμα του δημόσιου τομέα μειώθηκε από 15% του ΑΕΠ το 1981 σε 10,3% το 1984.
- Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,5% περίπου μέσα στο 1984.
- Η βιομηχανική παραγωγή (με στοιχεία Ε.Λ.), που ήταν μειωμένη κατά 2,5% το 1981, εμφάνισε μια μικρή αύξηση κατά 1% το 1983 και αναμένεται μεγαλύτερη αύξηση της (1,2%) για το 1984 και 2% για το 1985.
- Οι ιδιωτικές επενδύσεις από 332,9 δισ. το 1981 αυξήθηκαν σε 450,0 δισ. το 1984..
- Οι δημόσιες επενδύσεις σε σταθερές τιμές (1970) αυξήθηκαν κατά 10,9% το 1983 και 60% το 1984 ανεβάζοντας τη συμμετοχή τους σαν ποσοστό του ΑΕΠ από 4,7 το 1981 σε 5,5 το 1984.
- Οι εξαγωγές που το 19831 είχαν μειωθεί κατά 12% σημείωσαν αύξηση κατά 18,6% το 1983, ενώ μεγαλύτερη αύξηση προβλέπεται για το 1984.
- Σημαντική είναι η αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων και των λιανικών πωλήσεων τελευταία, γεγονός που αποτελεί ένδειξη βελτίωσης της οικονομικής συγκυρίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τη προσπάθεια αυτή σταθεροποίησης έγινε χωρίς το βάρος της προσαρμογής να επιρριφθεί στους εργαζόμενους. Είμαστε η μόνη χώρα που εφαρμόζουμε το σύστημα της ΑΤΑ.

Με την εισοδηματική πολιτική κατορθώσαμε να αυξηθεί το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων κατά την περίοδο 1982-1984 8,2%. Η αύξηση στα κατώτατα όρια ήταν 25-30% ενώ στην προηγούμενη τριετία 1979--81 τα κατώτατα όρια μειώθηκαν από 6-8,3%, συνεπεία της πολιτικής της μονόπλευρης λιτότητας της Ν.Δ.

Σταθεροποίηση της οικονομίας δεν σημαίνει ότι έχει λυθεί το οικονομικό πρόβλημα της Ελλάδας· ένα πρόβλημα που, όπως πολλές φορές έχουμε πεί, είναι βαθύτατα διαρθρωτικό και θα απαιτήσει και κόπο και θυσίες. Σταθεροποίηση δεν σημαίνει ότι από δω και πέρα έχουμε τα περιθώρια για αλόγιστες δαπάνες, για οικονομικές παροχές, για αβίαστες επιδοτήσεις και αθέμιτο κέρδος.

Σταθεροποίηση σημαίνει ότι έχουν αποκατασταθεί οι λεπτές ισορροπίες στο χώρο της οικονομίας που εξελίσσεται πλέον μέσα σε προκαθορισμένα και προγραμματισμένα πλαίσια.

Η ιδεολογική όμως ταυτότητα της Κυβέρνησης αντικατοπτρίζεται κυρίως στις αναπτυξιακές της επιλογές που διαγράφονται στο αναπτυξιακό της πρόγραμμα.

Εκσυγχρονισμός, συμμετοχή και αποκέντρωση αποτελούν το τρίπτυχο της αναπτυξιακής μας πολιτικής. Οι στόχοι αυτοί προσδιορίζουν και διαφοροποιούν ουσιαστικά την ελληνική σοσιαλιστική εμπειρία από τις εμπειρίες των περισσότερων άλλων χωρών. Εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη χωρίς λαϊκή συμμετοχή και αποκέντρωση καταλήγει γρήγορα στον συγκεντρωτισμό και τη γραφειοκρατία. Συμμετοχή και αποκέντρωση χωρίς αναπτυξιακό όραμα και προσαρμογή στις νέες τεχνολογικές προκλήσεις της εποχής μας οδηγούν στην ηττοπάθεια.

Ιδιαίτερα στον τόπο μας με τη δική του πολυτάραχη ιστορία και την άναρχη και απρογραμματίστη ανάπτυξη του παρελθόντος, η επιλογή αυτή αποτελεί και τη μόνη εφικτή λύση για την κατάκτηση της εθνικής ανεξαρτησίας και λαϊκής κυριαρχίας. Οι κατευθυντήριοι αυτοί άξονες πολιτικής, ο εκσυγχρονισμός, η συμμετοχή και η αποκέντρωση σημάδεψαν και σημαδεύουν το κυβερνητικό έργο σε όλες του τις πτυχές.

Η πολιτική αυτή αποτυπώνεται ξεκάθαρα στο 5ετές πρόγραμμα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Η χώρα μας απόκτησε για πρώτη φορά ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα που εξακαθαρίζει τις κυβερνητικές προτεραιότητες κατά τομέα και περιφέρεια της χώρας μας και εντοπίζει τα βασικά αναπτυξιακά έργα που θα υλοποιηθούν μέσα στην πενταετία. Και το πρόγραμμα αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία γιατί η κατάρτισή του έγινε μεσα από δημοκρατικές και συμμετοχικές διαδικασίες εδραιώνοντας έτσι το Δημοκρατικό Προγραμματισμό.

Γι αυτό, το πρόγραμμα αυτό έχει ήδη γίνει κτήμα και πλαίσιο δράσης του λαού. Το πρόγραμμα αυτό και οι μεγάλες επιλογές που έγιναν στηρίχθηκαν με χρηματοδοτικούς πόρους μέσα από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και την ανακατανομή πιστωτικών πόρων..

Στον τομέα της εκπαίδευσης οι πληρωμές του προγράμματος αυξήθηκαν από 6,5 δισ. δρχ. το 1980, σε 16,1 δισ. δρχ. το 1983 και 23,7 δισ. δρχ. προβλέπεται να διατεθούν στο 1984, δηλαδή αυξήσεις κατά 148% και 265% αντίστοιχα.

Στον τομέα της υγείας - πρόνοιας οι πληρωμές από το 1980 μέχρι το 1983 τετραπλασιάσθηκαν, φθάνοντας το ύψος των 5,4 δισ. δρχ., το 1983, από 1,3 το 1980. Για το 1984 προβλέπεται παραπέρα αύξηση τουλάχιστον κατά 100%, σε σχέση με το 1983, με ένα συνολικό όριο πληρωμών που ξεπερνά τα 11 δισ. δρχ.

Τα συγκοινωνιακά έργα αυξήθηκαν από 7,5 δισ. δρχ. το 1980 σε 17,8 δισ. δρχ. το 1983 και σε 23,6 δισ. δρχ. το 1984, δηλαδή ποσοστό αύξησης 137% και 215% αντίστοιχα.

Οι πληρωμές για τον οικισμό αυξήθηκαν κατά 3,5 φορές μεταξύ 1980 και 82 και θα πενταπλασιαστούν το 1984, ξεπερνώντας τα 3,2 δισ. δρχ.

Στην ύδρευση, αποχέτευση, επίσης οι αυξήσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές και προβλέπεται να ξεπεράσουν τα 4,7 δισ. δρχ. το 1984, σε σύγκριση με 1,7 δισ. δρχ., το 1980 (αύξηση 243%).

Ενα ιδιαίτερα σημαντικό χαρακτηριστικό της πολιτικής που εφαρμόσθηκε από το 1983, σε σχέση με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ήταν η αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων από τους Κεντρικούς (Υπουργεία) προς τους περιφερειακούς φορείς (Νομαρχίες - ΟΤΑ), εκτέλεσης των Δημόσιων Έργων.

Ηδη από το 1983, τα Νομαρχιακά Συμβούλια προγραμματίζουν ελεύθερα την εκτέλεση δημόσιων έργων, σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως η δημοτική και η μέση εκπαίδευση, τα κέντρα υγείας και οι παιδικοί σταθμοί, οι επαρχιακοί και οι αγροτικοί δρόμοι, τα μικρά αρδευτικά και λιμενικά έργα, τα έργα αποχέτευσης και ύδρευσης στους ΟΤΑ κλπ.

Για το σκοπό αυτό, οι πόροι που διατέθηκαν στα Νομαρχιακά Ταμεία από το ΠΔΕ ήταν πολύ ικανοποιητικοί. Σε σύγκριση με το 1980, όπου οι πληρωμές για όλα τα Νομαρχιακά Προγράμματα ήταν 9,6 δισ. δρχ., οι αντιστοιχες πληρωμές του 1983 ξεπεράσαν τα 40,0 δισ. δρχ., σημειώνοντας αύξηση κατά 166% ενώ κατά το 1984 προβλέπεται να ξεπεράσουν κατά πολύ το πενταπλάσιο ποσό του 1980.

Τέλος, στα πλαίσια του Π.Δ.Ε. 1984, συνεχίστηκε η εκτέλεση του Ειδικού Προγράμματος Καταπολέμησης της Ανεργίας, για το οποίο διατέθηκαν συνολικά 12 δισ. δρχ. Η εκτέλεση του Προγράμματος αυτού είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία 10.000 περίπου θέσεων απασχόλησης στον κατασκευαστικό τομέα, αντιμετωπίζοντας έτσι ένα μεγάλο μέρος της ανεργίας των οικοδόμων.

Παράλληλα, με τον τρόπο αυτό κατασκευάστηκαν πολλά μικρά και χρήσιμα έργα σε όλους τους δήμους της χώρας μας, αντιμετωπίζοντας αντίστοιχες κοινωνικές ανάγκες που παρέμεναν ανεκπλήρωτες για πολλά χρόνια.

Χρηματοδότηση της οικονομίας

Η χρηματοδότηση της οικονομίας από το πιστωτικό σύστημα της χώρας στην περίοδο 1982-84 δίνει κατά τρόπο σαφή τις αναπτυξιακές προτεραιότητες και τους στόχους της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Οι στόχοι αυτοί είναι εντεταγμένοι μέσα στο 5ετές πρόγραμμα Οικονομικής και Κοινωνικής ανάπτυξης 1983-87. Από τα στοιχεία του επόμενου πίνακα φαίνονται ξεκάθαρα οι αναπτυξιακές επιλογές της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Έτσι μεταξύ των ετών 1980 και 1984 οι νέες πιστώσεις στην γεωργία σχεδόν διπλασιάζουν τη συμμετοχή τους. (Από 12,3% το 1980 αυξάνονται στο 21,8% το 1984 στο σύνολο των

νέων πιστώσεων). Σημαντική επίσης άνοδος σημείωσαν και οι πιστώσεις στη βιοτεχνία οι οποίες τριπλασίασαν τη συμμετοχή τους (από 4,4% το 1980 στο 12,6% το 1984). Αύξηση επίσης έχουμε και στη χρηματοδότηση του οικισμού και του εμπορίου.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

	<u>Ετήσιοι Ρυθμοί %</u>					<u>Ποσοστά συμμετοχής %</u>				
	1980	1981	1982	1984	1985	1980	1981	1982	1983	1984
Γεωργία	+13,8	+21,4	+29,3	+29,2	+29,0	12,3	13,2	18,3	24,8	21,8
Οικισμός	+20,2	+25,3	+34,1	+22,2	+19,0	12,0	11,4	17,3	16,9	14,6
(Εργατική και λαϊκή κατοικία)	+26,0	+22,0	+67,3	+26,2	+19,0	3,4	2,3	7,6	5,6	4,2
Βιοτεχνία	+14,6	+49,4	+51,9	+23,3	+25,0	4,4	10,7	15,1	11,5	12,6
Εμπόριο	+ 9,0	+21,6	+20,5	+ 6,5	+11,0	4,6	7,6	7,9	3,3	5,0
(Εσωτερικό)	- 2,8	+22,8	+28,6	+ 7,2	+11,0	-1,1	5,3	7,2	2,6	3,6
Βιομηχανία και Μεταλλεία	+27,8	+29,6	+18,4	+14,5	+16,0	55,4	47,8	34,5	36,0	37,7
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	20,4	27,1	24,0	17,5	18,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Δημόσιες Επενδύσεις

Η υλοποίηση του πενταετούς αναπτυξιακού προγράμματος του ΠΑΣΟΚ απαιτεί σημαντικές επενδύσεις τόσο από τον Δημόσιο όσο και από τον Ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Δια την επιτυχία λοιπόν του προγράμματος η Κυβέρνηση χρησιμοποιεί κατά τρόπο εντατικό το κύριο μέσο που έχει στην διάθεσή της, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Από την εξέταση των στοιχείων του επόμενου πίνακα προκύπτει ότι στην περίοδο 1982-84 η Κυβέρνηση αύξησε τις δαπάνες του προγράμματος κατά 119,3%. Πιο αναλυτικά στην ίδια περίοδο έχουμε σημαντικές αυξήσεις πάνω από τον μέσο όρο στις Δημόσιες Επενδύσεις για δάση - αλιεία (αύξηση 256%), για τη βιομηχανία (αύξηση 210%), την εκπαίδευση (αύξηση 121,1%), την υγεία πρόνοια (αύξηση 121,2%) και για την ύδρευση-αποχέτευση (αύξηση 590,9%). Εξάλλου από τα εκτελούμενα έργα μέσω των Νομαρχιακών ταμείων το 1981 αντιπροσώπευαν το 15,2% του συνόλου των δαπανών του προγράμματος το 1984 η αντίστοιχη συμμετοχή αυξήθηκε σε 23,9%. Τα στοιχεία αυτά αποδεικνύουν ότι η Κυβέρνηση κάνει πράξη την πολιτική της αποκέντρωσης.

Στο 5ετές σκιαγραφούνται και οι μεγάλες θεσμικές και διαρθρωτικές αλλαγές στο χώρο της οικονομίας.

Η μετάβαση στο σοσιαλισμό δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο μέσα από μια σειρά θεσμικών αλλαγών που θα αλλάξουν τις σημερινές διαδικασίες παραγωγής και διανομής του εθνικού εισοδήματος. Οι θεσμικές αλλαγές θ'απελευθερώσουν τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας που σήμερα ασφυκτιούν στο αντιαναπτυξιακό κύκλωμα που δημιούργησε η εξαρτημένη και στρεβλή ανάπτυξη της χώρας που οι κυβερνήσεις της Δεξιάς προώθησαν ή απλά στάθηκαν παρατηρητές απέναντί της.

ΕΞΕΛΙΞΗ Π.Δ.Ε. 1981-84 ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Ποσά σε εκ. δρχ. -τρέχουσες τιμές

ΤΟΜΕΑΣ	1981		1982		1983		1984		ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΜΕΑ	
	Πραγματ. Πληρωμές	% Συμ/χής	Πραγματ. Πληρωμές	% Συμ/χής	Πραγματ. Πληρωμές	% Συμ/χής	Εκτίμηση Πληρωμών	% Συμ/χής	MIN	MAX
Γεωργία	1.822	1,8	2.234	1,9	1.671	1,0	1.950	0,9	3.492	4.621
Δάση-Αλιεία	1.655	1,7	1.901	1,6	3.972	2,3	5.900	2,7	10.080	11.600
Εγγειοβελτιωτικά	5.074	5,1	8.003	6,7	8.892	5,2	10.600	4,9	16.700	17.700
Βιομηχανία	4.784	4,8	5.617	4,7	11.830	7,0	14.850	6,8	37.362	37.534
Συγκοινωνιακά	8.706	8,8	11.780	9,8	16.100	9,5	21.750	10,0	41.420	48.462
Σιδηρόδρομοι	1.412	1,4	2.146	1,8	2.986	1,7	4.400	2,0	8.500	12.000
Τουρισμός-Μουσεία	2.331	2,4	2.656	2,2	3.246	1,9	3.670	1,7	5.300	6.050
Εκπαίδευση	8.097	8,2	10.444	8,7	11.319	6,7	17.900	8,2	27.680	35.571
Οικισμός	796	0,8	2.150	1,8	2.106	1,2	2.870	1,3	10.251	17.357
Υγεία-Πρόνοια	3.197	3,2	2.555	2,1	4.359	2,6	7.090	3,3	19.500	21.650
Υδρεύσεις-Αποχετεύσεις	1.003	1,0	2.492	2,1	3.824	2,2	6.930	3,2	8.999	9.999
Δημ.Διοίκηση	994	1,0	1.304	1,1	2.089	1,2	3.000	1,4	6.366	10.188
Ερευνα-Τεχνολογία	3.893	3,9	3.476	2,9	3.945	2,3	5.550	2,6	14.668	18.262
Νομαρχιακά	15.016	15,2	18.503	15,5	40.650	23,9	53.500	24,6	85.830	112.690
Διάφορα	32.306	32,6	34.137	28,5	41.354	24,3	43.300	19,9	55.107	63.265
Διοικητικές-Δαπάνες	1.735	1,7	2.588	2,2	4.202	2,5	5.720	2,6	7.802	8.320
Ειδικά Έργα	6.306	6,4	7.587	6,4	7.708	4,5	8.400	3,9	10.215	11.315
Σ Υ Ν Ο Λ Ο	99.127	100,0	119.573	100,0	170.254	100,0	217.400	100,0	369.271	446.584

Οι θεσμικές αλλαγές που προωθήθηκαν μέχρι σήμερα από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας εκφράζονται κύρια από:

- α) την κοινωνικοποίηση του δημόσιου τομέα
- β) την καθιέρωση του θεσμού των εποπτικών συμβουλίων
- γ) την αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων με την ίδρυση του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων.
- δ) την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας.
- ε) την ελληνοποίηση των Κρατικών Προμηθειών.

α. Κοινωνικοποίηση του δημόσιου τομέα

Με το Ν. 1365/83 και μετά από πλατύ δημοκρατικό διάλογο όλων των ενδιαφερομένων στις γνωμοδοτικές επιτροπές, η Κυβέρνηση προχώρησε στην εφαρμογή του Νόμου με την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων, που έγινε κατ'αρχή για τις επιχειρήσεις ΔΕΗ, ΟΤΕ και ΟΣΕ.

Με το πρόγραμμα των κοινωνικοποιήσεων των επιχειρήσεων αυτών επιχειρείται βαθιά τομή στο δημόσιο τομέα. Απορρίπτουμε το πρότυπο της δημόσιας επιχείρησης σαν ένα οργανισμό συγκεντρωτικό, γραφειοκρατικό, αντιδημοκρατικό στη λήψη αποφάσεων και σαν εξάρτημα της κεντρικής κρατικής μηχανής. Η δική μας εναλλακτική λύση βασίζεται στον κοινωνικό έλεγχο και τη συμμετοχή των εργαζομένων και βάζει τα θεμέλια για μια νέα δομή των δημόσιων επιχειρήσεων που θα τις κάνει λειτουργικές και παραγωγικές προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

β. Εποπτικά Συμβούλια

Με το Ν. 1385/83 που καθιέρωσε το θεσμό των Εποπτικών Συμβούλιων ο λαός απόκτησε ένα ακόμη μέσο συμμετοχής στο προγραμματισμό και το συντονισμό της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας.

Τα εποπτικά συμβούλια δεν είναι όργανα συνδιοίκησης ή συνδιαχείρισης της επιχείρησης αλλά αποκεντρωμένα όργανα κοινωνικού ελέγχου που ασκούν οι αντιπροσωποί του λαού. Με τον έλεγχο αυτό μπορεί να εξασφαλιστεί η εναρμόνιση της λειτουργίας των ιδιωτικών επιχειρήσεων στα πλαίσια του αποκεντρωμένου αναπτυξιακού προγράμματος.

γ. Προβληματικές Επιχειρήσεις

Με το Ν. 1386/83 και για να αντιμετωπισθεί το βασικό πρόβλημα των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων που είναι όμως βιώσιμες η Κυβέρνηση αποφάσισε την ίδρυση του Ο.Α.Ε. και της Γραμματείας Οικονομικής Εξυγίανσης Επιχειρήσεων που λειτουργεί στο Υπουργείο Εθν. Οικονομίας.

Οι προβληματικές επιχειρήσεις είναι το αποτέλεσμα της σκανδαλώδους δανειακής πολιτικής των κυβερνήσεων της δεξιάς μαζί με κακή διαχείριση, υποτυπώδη οργάνωση, κακή κεφαλαιακή διάρθρωση, και πολλούς άλλους λόγους κατά περίπτωση. Το πρόβλημα αυτό αποτελεί πηγή συνεχούς χρηματικής αιμοραγίας και απαράδεκτης χρήσης των αποταμιεύσεων του λαού ενώ παράλληλα δημιουργεί κινδύνους ανεργίας σ' ένα μεγάλο αριθμό εργαζομένων. Το δημόσιο χρήμα βοήθησε τους επιχειρηματίες να πλουτίσουν και έφερε τις επιχειρήσεις στο γκρεμό με τη βοήθεια της πιστώτικής πολιτικής των κυβερνήσεων της δεξιάς.

Με τη θεσμοθέτηση του Οργανισμού και της Γραμματείας αλλάζει η πορεία που αναπόφευκτα οδηγούσε στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων και της αναπαραγωγής του προβλήματος στο άμεσο μέλλον και μπαίνει μπροστά μια διαδρομή με κριτήρια όχι μόνο ιδιωτικοοικονομικά αλλά και κοινωνικά και οικονομικά επιπέδου εθνικής οικονομίας.

Με τη δραστηριοποίηση του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων λειτουργούν μέχρι τώρα 37 επιχειρήσεις που απασχολούν συνολικά πάνω από 25.000 εργαζόμενους. Χωρίς την παρέμβαση της πολιτείας θα είχαμε τουλάχιστον και άλλους 50.000 ανέργους, μια και αναγκαστικά θα έκλειναν και πολλές άλλες μικρομεσαίες εταιρείες που συνεργάζονται και εξαρτώνται από τις παραπάνω υπό εξυγίανση εταιρείες.

δ) Κίνητρα επενδύσεων

Η κύρια θεσμική αλλαγή στον τομέα των ιδιωτικών επενδύσεων είναι ο νόμος 1262/82 "για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας".

Ο νόμος αυτός δίνει το πλαίσιο με βάση το οποίο θα αναπτυχθεί μια βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία που θα συμβαδίζει όμως με τον ευρύτερο κρατικό τομέα στην πραγμάτωση των κοινωνικοοικονομικών στόχων που έχει επιλέξει ο ελληνικός λαός. Παράλληλα με το νόμο αυτό, στα πλαίσια της οικονομικής πολιτικής και πιο συγκεκριμένα του πενταετούς αναπτυξιακού προγράμματος 1983-87, κινητοποιείται η κρατική μηχανή και η δημόσια διοίκηση γενικότερα για να πετύχει τη ριζική αλλαγή και αναβάθμιση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας.

Ο νόμος αυτός αντικατέστησε μια πανσπερμία διατάξεων με αλληλοκάλυψη αντιφατικών στόχων και σκοπιμοτήτων που οδηγούσαν σε συγκέντρωση κεφαλαίου μέσα από τη διαδικασία επιδοτήσεων και δανειοδοτήσεων, σε λίγες θεωρούμενες "εύρωστες" επιχειρήσεις.

Ο νέος νόμος δίνει έμφαση στην ανάγκη προγραμματισμού και δημιουργίας αντικειμενικών κριτηρίων ανάπτυξης που λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των επενδύσεων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το μεγαλύτερο δυνατό συνολικό, κοινωνικό όφελος από τη συγκεκριμένη επένδυση.

ε. Ελληνοποίηση των Κρατικών Προμηθειών

Μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας

Η Κυβέρνηση θεωρεί σημαντικότερο το πρόβλημα της ανεργίας και ιδιαίτερα της ανεργίας των νέων και γιαυτό έλαβε και λαμβάνει σειρά μέτρων για την καταπολέμησή της. Ενδεικτικά μόνο αναφέρουμε :

1. Ειδικό πρόγραμμα του ΟΑΕΔ για την δημιουργία 25.000 νέων θέσεων εργασίας, το οποίο έχει ήδη περατωθεί.
2. Απο τον Απρίλιο του 1984 τέθηκε σε εφαρμογή νέο πρόγραμμα ύστερα απο απόφαση του Υπουργείου Εργασίας για την δημιουργία 9.000 νέων θέσεων εργασίας.
3. Ήδη απο το Σεπτέμβριο του 1982 υπάρχει πρόγραμμα του ΟΑΕΔ για την απασχόληση ανέργων οικοδόμων βάσει του οποίου επιχορηγούνται Δήμοι, Κοινότητες και Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας και έχουν διατεθεί 1,4 δισεκ.δρχ. για 365 Δήμους, Κοινότητες και Οργαν.Κοιν.Ωφέλειας.
4. Επίσης προχωρεί η εκτέλεση του ειδικού προγράμματος του ΟΑΕΔ για την καταπολέμηση της ανεργίας ύψους 10 δισεκ.δρχ.
5. Επιπλέον τους τελευταίους 22 μήνες βάσει του Ν.1262/82 εγκρίθηκαν επενδύσεις ύψους 122,4 δισ.δρχ. που δημιουργούν 43.000 νέες θέσεις εργασίας.

Τέλος βασικό μέτρο και για την καταπολέμηση της ανεργίας είναι η εξυγίανση των προβληματικών επιχειρήσεων.

Κοινωνικοποίηση Δημοσίων Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με το Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την εφαρμογή του Ν. 1365/83 που αφορά την Κοινωνικοποίηση των δημοσίων επιχειρήσεων και επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας, κοινωνικοποιούνται κατ'αρχή η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας (ΟΤΕ) και ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας (ΟΣΕ).

Θα ακολουθήσει η προώθηση των Προεδρικών Διαταγμάτων και σε άλλες Δημόσιες Επιχειρήσεις που υπάγονται στο σχετικό νόμο με βάση τις κατευθύνσεις που διαμορφώνονται για τις τρείς πρώτες.

Πιστοί στις διακηρύξεις μας για συμμετοχικές διαδικασίες και διάλογο, αποφασίσαμε για το περιεχόμενο των Προεδρικών Διαταγμάτων, αφού μελετήθηκαν προσεκτικά τα πορίσματα των Γνωμοδοτικών Επιτροπών που είχαν συσταθεί για να γνωμοδοτήσουν για την εφαρμογή του σχετικού νόμου. Η Κυβέρνηση ακολούθησε στο μεγαλύτερο μέρος τους τα πορίσματα του πλούσιου δημοκρατικού διαλόγου που έγινε στις Γνωμοδοτικές Επιτροπές και παράλληλα έλαβε υπόψη της τις απόψεις όσων έχουν ιδιαίτερη εμπειρία και γνώσεις για την κάθε επιχείρηση, δηλαδή τις απόψεις των εργαζόμενων σ' αυτές και των Διοικήσεων.

Η Κυβέρνηση της Αλλαγής με την έναρξη ολοκλήρωσης της διαδικασίας κοινωνικοποίησης, αποδεικνύει έμπρακτα τη συνέπειά της στις διακηρύξεις της για κοινωνική συμμετοχή και ουσιαστικό έλεγχο των Δημοσίων Επιχειρήσεων, που θα οδηγήσει στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, στην διαφάνεια της εσωτερικής τους λειτουργίας, στην εξυγίανση της οικονομικής τους διαχείρισης και στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται σ' αυτές.

Η νέα οργανωτική διάρθρωση των κοινωνικοποιημένων Δημοσίων Επιχειρήσεων περιλαμβάνει τους εξής θεσμούς κοινωνικού ελέγχου και συμμετοχής:

- α) Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ), με αντίστοιχες Περιφερειακές Συνελεύσεις κατά Νομούς.
- β) Διοικητικό Συμβούλιο με συμμετοχή των εργαζομένων και Συμβούλιο Διεύθυνσης με τεχνοκρατικό χαρακτήρα.
- γ) Κεντρικό Εργασιακό Συμβούλιο (ΚΕΣ), με αποκεντρωμένα Τοπικά Εργασιακά Συμβούλια κατά τόπους δουλειάς.

Η αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) επιτρέπει τον κοινωνικό έλεγχο με την συμμετοχή των εργαζομένων και των εκπροσώπων κοινωνικών φορέων στην χάραξη της πορείας της επιχείρησης και βάσει τα θεμέλια για μια νέα είδους εποπτεία των επιχειρήσεων που θα τις κάνει αποδοτικές και αποτελεσματικές προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Στην Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) συμμετέχουν ισότιμα κατά ένα τρίτο (1/3) εκπρόσωποι του Κράτους, των εργαζομένων στην επιχείρηση και των κοινωνικών φορέων.

Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων εκλέγονται με άμεση και καθολική ψηφοφορία και το σύστημα της απλής αναλογικής. Το Κράτος αν και έχει την διοκτική των δημοσίων επιχειρήσεων αναθέτει τον κοινωνικό έλεγχο της οικονομικής και αναπτυξιακής τους πορείας στους εκπροσώπους των εργαζομένων και των κοινωνικών φορέων.

Η ΑΣΚΕ έχει αρμοδιότητες κυρίως για την χάραξη του μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου προγραμματισμού της επιχείρησης, ιδιαίτερα στους τομείς των επενδύσεων, της χρηματοδότησης, των τιμολογίων, των προμηθειών και των εργασιακών σχέσεων, μέσα στα πλαίσια του πενταετούς προγράμματος της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας. Επίσης ελέγχει την πορεία υλοποίησης του εγκεκριμένου προγράμματος και αξιολογεί την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης.

Οι εργασίες της ΑΣΚΕ είναι δημόσιες ώστε να εξασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια τα δε πορίσματα των εργασιών της θα ανακοινώνονται.

Ο κοινωνικός έλεγχος όμως δεν γίνεται μόνο σε κεντρικό επίπεδο. Δημιουργούνται περιφερειακές Συνελεύσεις Κοινωνικού Ελέγχου στα πλαίσια των Νομαρχιακών Συμβουλίων, οι οποίες γνωμοδοτούν στην ΑΣΚΕ για τον προγραμματισμό σε τοπικό επίπεδο με στόχο την εναρμόνιση της λειτουργίας της επιχείρησης με τα περιφερειακά και τοπικά προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και παρακολουθούν την εφαρμογή του εγκεκριμένου προγράμματος σε τοπικό επίπεδο.

Τα Νομαρχιακά Συμβούλια για το σκοπό αυτό διευρύνονται κατ'επίπεδο με τη συμμετοχή εκπροσώπων των εργαζομένων και της επιχείρησης σε τοπικό επίπεδο.

Η διοικητική αποτελεσματικότητα των Δημοσίων Επιχειρήσεων προϋποθέτει τον διαχωρισμό των ρόλων της Διοικητικής εποπτείας και της άσκησης της τρέχουσας εκτελεστικής και διαχειριστικής εξουσίας. Για το σκοπό αυτό διαχωρίζεται το Διοικητικό Συμβούλιο από το Συμβούλιο Διεύθυνσης της επιχείρησης. Στο Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο είναι εννεαμελές συμμετέχουν τρεις εκπρόσωποι των εργαζομένων, που εκλέγονται με άμεση καθολική ψηφοφορία και με το σύστημα της απλής αναλογικής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μεταξύ άλλων παρακολουθεί συστηματικά την πορεία της επιχείρησης και ελέγχει την Γενική Διεύθυνση για την υλοποίηση του προγράμματός της. Επίσης, καταρτίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό της επιχείρησης και ορίζει με τριετή θητεία τον Γενικό Διευθυντή και τους αναπληρωτές του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμιγνύεται στην τρέχουσα διαχείριση της επιχείρησης, έργο το οποίο ανατίθεται στο Συμβούλιο Διεύθυνσης, που αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή και τους αναπληρωτές του. Το Συμβούλιο Διεύθυνσης είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία κατανέμεται ανάμεσα στον Γενικό Διευθυντή και στους αναπληρωτές του, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τέλος θεσμοθετούνται Εργασιακά Συμβούλια, τα οποία αποτελούνται αποκλειστικά από εκλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων και εξετάζουν θέματα οργάνωσης, λειτουργίας, προγραμματισμού και ελέγχου, προτείνουν μεθόδους αύξησης παραγωγικότητας και βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών και γνωμοδοτούν για θέματα εργασιακών σχέσεων. Επίσης γνωματεύουν για τον τρόπο κατάρτισης και ορθής εφαρμογής των εγκεκριμένων κανονισμών σε θέματα προαγωγών, μεταθέσεων,

πειθαρχικών παραπτωμάτων, εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και αδειών προσωπικού. Τέλος αποφασίζει την σύσταση Περιφερειακών Εργασιακών Συμβουλίων (νομαρχιακών ή τοπικών).

Οι αρχές αυτές οργανωτικής διάρθρωσης που παρουσιάστηκαν παραπάνω θα εφαρμοστούν άμεσα στην ΔΕΗ, στον ΟΤΕ και ΟΣΕ και στις υπόλοιπες επιχειρήσεις που υπάγονται στον Ν.1365/83, προσαρμοσμένες στις τυχόν ιδιαιτερότητές τους.

Αμέσως μετά την υπογραφή των Προεδρικών Διαταγμάτων τα νέα θεσμοθετημένα όργανα θα αναλάβουν να προσαρμόσουν ανάλογα όλους τους κανονισμούς και ιδιαίτερα τους κανονισμούς προσωπικού των επιχειρήσεων, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί η οργανωτική αναδιάρθρωση των δημοσίων επιχειρήσεων που θα τις θέσει πραγματικά στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου.

Η Κυβέρνηση επιτελεί το καθήκον της με πλήρη εμπιστοσύνη στην συνέπεια και την ωριμότητα των εργαζομένων και των κοινωνικών φορέων, στους οποίους επαφίεται για την ολοκλήρωση του έργου της εξυγίανσης των Δημοσίων Επιχειρήσεων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΕΞΩΤ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Στις 15 Οκτωβρίου ο Υφυπουργός απέστειλε σε όλα τα Εμπορικά Γραφεία Εξωτερικού (γραφεία Εμπορικών Ακολούθων και Συμβούλων) βασική εγκύκλιο, με την οποία διασαφηνίζεται με αναλυτικό τρόπο το συγκεκριμένο πλαίσιο της εφεξής δράσης των υπηρεσιών, ορίζονται οι σχέσεις τους με το εσωτερικό και η συνεργασία τους με τις λοιπές ελληνικές υπηρεσίες εξωτερικού, καθιερώνεται νέο σύστημα μεταθέσεων/τοποθετήσεων του προσωπικού, δίνονται αναλυτικές οδηγίες για την οικονομική διαχείριση.

Κυρίως όμως διευκρινίζονται τα καθήκοντα των γραφείων, με παρακολούθηση της υποβολής τακτικών εκθέσεων προς την κεντρική υπηρεσία, και δίνονται οδηγίες για την συμμετοχή των Γραφείων Εξωτερικών στις εκθέσεις, σε έρευνες αγοράς, σε καμπάνιες διαφήμισης / προβολής καθώς και για τις σχέσεις τους με τον Οργανισμό Προωθήσεως Εξαγωγών (ΟΠΕ).

Προκειμένου να εξασφαλισθεί η παρακολούθηση των εργασιών των Εμπορικών Γραφείων Εξωτερικού, ο Υφυπουργός με απόφασή του της 30ης Οκτωβρίου δημιούργησε ομάδα στις κεντρικές υπηρεσίες υπό την ευθύνη Εμπορικού Συμβούλου και με συμμετοχή 12 υπαλλήλων.

Στις 15 Οκτωβρίου εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός του ΟΠΕ για το 1985, ύψους 867 εκ.δρχ. Παράλληλα, στις 15 Οκτωβρίου εγκρίθηκε το εκθεσιακό πρόγραμμα εξωτερικού για το 1985. Με την έγκαιρη αυτή έγκριση του προϋπολογισμού και του εκθεσιακού προγράμματος επιδιώκεται η αποφυγή των εμπλοκών και καθυστερήσεων στην οργάνωση των εκθέσεων.

Δόθηκαν επίσης, γραπτά και προφορικά, νέες κατευθύνσεις για την οργάνωση των εκθέσεων: τυποποίηση των περιπτέρων, αλλαγή της φιλοσοφίας προβολής της Ελλάδας και των ελληνικών προϊόντων, περιοδική οργάνωση ανά διετία στις χώρες Ανατολ. Ευρώπης κ.λ.π. Σημειώνεται εξ άλλου ότι, πέρα από την παραδοσιακή προβολή δια των εκθέσεων, ο προϋπολογισμός του ΟΠΕ περιέλαβε για πρώτη φορά ειδικά κονδύλια (100 εκατομμύρια) για συγκεντρωμένο διαφημιστικό πρόγραμμα στο εξωτερικό, καθώς και αυξημένες δυνατότητες για οργάνωση εμπορικών αποστολών κ.λ.π. μεθόδων προώθησης.

Αποφασίστηκε η εντός εξαμήνου σύνταξη, διαμόρφωση και κυκλοφορία Οδηγού Εξαγωγέων, για την υποβοήθηση της αναζήτησης πιθανών εξαγωγικών φορέων από ενδιαφερόμενους πελάτες του εξωτερικού καθώς και των ελληνικών υπηρεσιών (Γραφεία Εξωτερικού, ΟΠΕ) στις επαφές τους με τους πελάτες αυτούς. Δημιουργήθηκε ομάδα εργασίας για την ταχύρρυθμη προώθηση του θέματος.

Η ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΟΥΣ

Το ΠΑΣΟΚ από την αρχή αναγνώρισε τον μεγάλο κοινωνικό και οικονομικό ρόλο των μικρομεσαίων και διακήρυξε πως θα πρέπει να συμμετέχουν ισότιμα με άλλες οικονομικές τάξεις στην ανάπτυξη της οικονομίας.

30 μήνες στην εξουσία το ΠΑΣΟΚ στάθηκε στο πλευρό των μικρομεσαίων και δεν υπέκυψε στις διάφορες συνταγές λιτότητας που θα οδηγούσαν στον αφανισμό πολλών μικρών επιχειρήσεων όπως έγινε σε άλλες χώρες. Αντίθετα αναγνώρισε την ανάγκη ενεργούς συμπαράστασης της πολιτείας, για να ξεπεραστεί η οικονομική κρίση που δημιούργησε η αλόγιστη πολιτική της δεξιάς και τη διεθνής ύφεση. Μαζί με τους μικρομεσαίους δίνει τη μάχη για να αντιμετωπιστούν τα φοβερά προβλήματα που δημιούργησε η χωρίς πρόγραμμα και προετοιμασία ένταξη στην ΕΕΟΚ.

Για πρώτη φορά στη χώρα μας, μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, μόνον 30 μήνες, πάρθηκαν τόσα πολλά και τόσα σημαντικά μέτρα για τους μικρομεσαίους.

ΕΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ:

- Αύξηση από 7 σε 110% το ποσοστό των καταθέσεων στις τράπεζες που διατίθεται αποκλειστικά για τη χαμηλότοκτη χρηματοδότηση της βιοτεχνίας.
- Λήψη μέτρων για την απορρόφηση όλου αυτού του κεφαλαίου που δημιουργήθηκε ^{χωρίς τη βοήθεια των βιοτεχνιών αλλά} λίμναζε παλιά στα ταμεία των τραπεζών. Έτσι τα δάνεια στη βιοτεχνία από 42 δις το 1979 σε 72 δις το 1981 έφτασαν τα 136 δις το 1983.
- Αύξηση του ανώτατου ποσού χρηματοδότησης των βιοτεχνιών από 30 σε 60 εκατ. ανά επιχείρηση.
- Αύξηση του ανώτατου ορίου δανεισμού για κεφάλαιο κίνησης και αγορά έτοιμου εργαστηρίου.
- Παροχή δυνατότητας για ευνοϊκή ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών στις Τράπεζες.
- Καθιέρωση για πρώτη φορά του δικαιώματος της χρηματοδότησης με χαμηλό επιτόκιο των υγιών μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Έστω και αν έχουν κάποιο διαμαρτυρμένο γραμμάτιο

ΔΙΑΓΡΑΦΗ

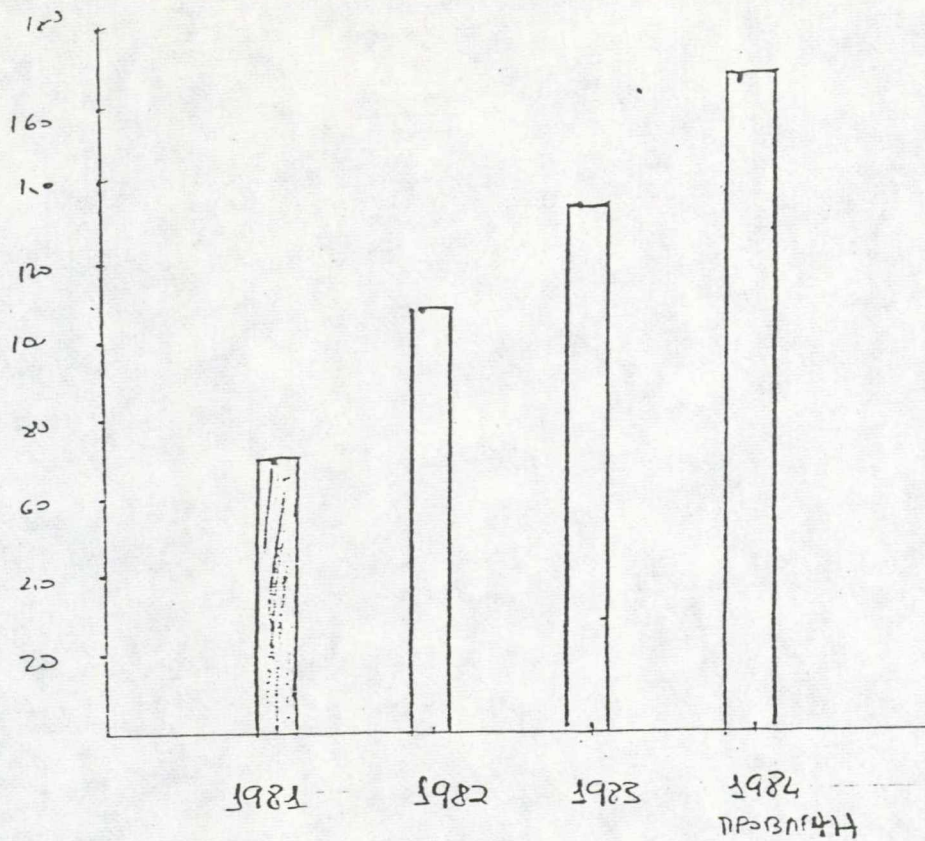
τρόπο η βιώσιμη μικρή επιχείρηση δεν μπλοκάρεται πιά από κάποια στιγμιαία αδυναμία.

- Καθορισμός προθεσμίας 20 ημερών μέσα στην οποία οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες να απαντούν γραπτά και αιτιολογημένα σε κάθε αίτηση μικρομεσαίου για χρηματοδότηση, για να πάψουν επιτέλους οι αδικαιολόγητες και πολλές φορές σκόπιμες καθυστερήσεις που ταλαιπωρούσαν αφάνταστα τους μικρομεσαίους.
- Πρόβλεψη να εξετάζονται μέσα σε 20 πάλλι μέρες, από ένα άλλο όργανο, την Υποεπιτροπή Βιοτεχνικών Πιστώσεων, όλες οι περιπτώσεις άρνησης παροχής του δανυείου, έτσι ώστε οι μικρομεσαίοι να προστατεύονται από πιθανές αυθαιρεσίες των τραπεζών.
- Τριπλασιασμός του ποσού των εγγυήσεων που παρέχει το δημόσιο στα δάνεια των βιοτεχνών. Όταν δε πρόκειται για δάνεια προετοιμασίας εξαγωγών, οι εγγυήσεις σχεδόν πενταπλασιάζονται.
- Πρόβλεψη για άμεση ίδρυση Ασφαλιστικού Οργανισμού που θα ασφαλίζει τα βιοτεχνικά δάνεια έτσι ώστε να μην απαιτούνται πια δυσέυρετες για τον μικρομεσαίο εμπράγματος ασφάλειες.

ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

- ~~Ιδρύθηκε η ΠΡΟΜΕΤ~~, εταιρεία προμήθειας πρώτων υλών σε ελεγχόμενες τιμές ώστε η ομαλή προμήθεια να μή γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τα μονοπώλια.
- Ανοίχτηκαν οι πόρτες των κρατικών προμηθειών και στους μικρομεσαίους για τη διάθεση των βιοτεχνικών τους προϊόντων. Αποκλειστικό σχεδόν προνόμιο μέχρι σήμερα των μεγάλων ελληνικών και ξένων εταιρειών.
- Καθιερώθηκε για πρώτη φορά η χρηματοδότηση εμπόρων και επαγγελματιών με ευνοϊκούς όρους υπό τον όρο ότι αγοράζουν βιοτεχνικά προϊόντα.
- Δημιουργήθηκε ευνοϊκό για τους μικρομεσαίους πλαίσιο για επενδύσεις, που δενν είναι προσαρμοσμένο αποκλειστικά στα μέτρα των μεγάλων επιχειρήσεων, όπως παλαιότερα.

- Απλουστεύθηκε σε τεράστιο βαθμό η διαδικασία αξιολόγησης και επιχορήγησης των επενδύσεων από το Δημόσιο έτσι ώστε να μη ταλαιπωρείται ο μικρομεσαίος από υπουργείο σε υπουργείο.
- Καθιερώθηκε: δικαιότερος τρόπος φορολόγησης των μικρών προσωπικών εταιρειών και αντιμετωπίστηκε θετικά το πρόβλημα των ανέλεγκτων παλαιών χρήσεων, για εισοδήματα μέχρι και το 1982, για να λυτρωθεί ο μικρομεσαίος από το συνεχές άγχος.
- Οι επαγγελματίες απέκτησαν για πρώτη φορά τη δυνατότητα να χρηματοδοτούνται απευθείας από την τράπεζα, ύστερα από πρόσφατα μέτρα. Μάλιστα για μια μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του 1984 δικαιούνται και επιτόκιο χαμηλότερο από το επιτόκιο που ισχύει για τη βιομηχανία.
- Για την επαγγελματική στέγη, ρυθμίστηκε το θέμα της ιδιόχρησης.
- Για τη χειροτεχνία και οικοτεχνία αυξήθηκαν σημαντικά τα ανώτατα όρια δανειοδότησης για κεφάλαιο κίνησης και μηχανήματα. Το συνολικό ύψος των δανείων που χορηγήθηκαν τετραπλασιάστηκε..
- Το ΠΑΣΟΚ πιστεύει στην ισότιμη συμμετοχή των μικρομεσαίων στην αναπτυξιακή προσπάθεια.
- Η Κυβέρνηση της Αλλαγής λέει όχι στη συμπίεση των μικρομεσαίων από τη μεγάλη βιομηχανία και το μεγαλεμπόριο.
- Η Κυβέρνηση της Αλλαγής αρνείται να τοποθετήσει τους μικρομεσαίους στο περιθώριο της οικονομίας.
- Η Κυβέρνηση της Αλλαγής δίνει κάθε δυνατή βοήθεια και προωθεί την ανάπτυξη της δημιουργικής πρωτοβουλίας των μικρομεσαίων.
- Η Κυβέρνηση της Αλλαγής δίνει μαζί με τους μικρομεσαίους τη μάχη για την ανάπτυξη.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ

Πιστωτικά μέτρα για τη χρηματοδότηση του εμπορίου
και της βιοτεχνίας

Τα μέτρα αυτά αποτελούν μέρος του συνολικού πιστωτικού προγράμματος που έχει αποφασίσει η Κυβέρνηση με στόχο την υποβοήθηση της ανάκαμψης της οικονομίας. Επιδιώκεται παράλληλα και η ενεργοποίηση σημαντικών κεφάλαιων που για διάφορους λόγους λιμνάζουν σήμερα αχρησιμοποίητα στο τραπεζικό σύστημα.

Τα μέτρα αφορούν τη χρηματοδότηση του εμπορίου και της βιοτεχνίας και συμπληρώνουν εκείνα που ήδη ανακοινώθηκαν σχετικά με την χρηματοδότηση των υπό εξυγίανση επιχειρήσεων από ένα όμιλο τραπεζών για 2,5 δις δρχ. Καθώς και τη ρύθμιση παλαιών χρεών της βιομηχανίας και της βιοτεχνίας.

~~Οι αποφάσεις αυτές δεν συνιστούν συγκυριακά απλώς πιστωτικά μέτρα. Συνιστούν θεσμικές αλλαγές με πολύ μεγάλη σημασία για την εξυγίανση του ελληνικού πιστωτικού συστήματος.~~ Για μεν το εμπόριο προωθείται η απευθείας χρηματοδότησή του, από το τραπεζικό σύστημα και όχι μέσω της βιομηχανίας, όπως γίνεται σήμερα. Στόχος είναι η υγιής χρηματοδότηση του εμπορίου, η υγιής κεφαλαιακή διάρθρωση της βιομηχανίας και η ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής. Έτσι ικανοποιείται και ένα χρόνιο αίτημα τόσο των εμπορικών όσο και των βιομηχανικών επιχειρήσεων.

Όσον αφορά τη βιοτεχνία, τα σημερινά μέτρα εντάσσονται στα πλαίσια της αναμόρφωσης της απόφασης 197 της Νομισματικής Επιτροπής, με την οποία συνιστάται ειδικό κεφάλαιο για τη χαμηλότερη χρηματοδότηση της βιοτεχνίας. Η συνολική αναμόρφωση της 197 θα ολοκληρωθεί με την ίδρυση ενός ασφαλιστικού φορέα.

Η επεξεργασία των επιπτώσεων αυτού του φορέα έχει προχωρήσει σε σημείο που να αρχίσουμε πολύ σύντομα το διάλογο με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Ολοκληρώνεται επίσης σύντομα και η επεξεργασία πολλών άλλων αιτημάτων των βιοτεχνών, όπως η αναμόρφωση των πινάκων των εταιρειών που έχουν δικαίωμα χρηματοδότησης από το ειδικό κεφάλαιο.

Τα σημερινά μέτρα αποτελούν καρπό μακρόχρονης δουλειάς και συνεργασίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας με τους ενδιαφερόμενους φορείς, την Τράπεζα της Ελλάδος και εμπειρογνώμονες. Θα πρέπει να τονιστεί πως με τα μέτρα αυτά γίνεται γνώμον και ένα πολύ ουσιαστικό βήμα για την επιτάχυνση και απλοποίηση των διαδικασιών χρηματοδότησης. Θα πρέπει επιτέλους ο βιοτέχνης να έχει την ίδια μεταχείριση από τις Τράπεζες, όπως και οι μεγαλύτερες βιομηχανίες.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθούν δύο ακόμα σοβαρά θέματα που θίγονται σήμερα. Πρώτο, η ειδική μέριμνα που λαμβάνεται για τη χρηματοδότηση και στήριξη των εξαγωγών βιοτεχνικών προϊόντων και, δεύτερο, η δυνατότητα πρόσβασης των επαγγελματιών στο τραπεζικό σύστημα που καθιερώνεται για πρώτη φορά.

Πιστωτικά μέτρα για τη χρηματοδότηση του
εμπορίου για αγορά εγχώριων προϊόντων τοις
μετρητοίς

Σήμερα επιτρέπεται μιν η χρηματοδότηση του εμπορίου (για αγορά τοις μετρητοίς εγχώριων προϊόντων) απευθείας από το τραπεζικό σύστημα, αλλά στην πράξη είναι πολύ περιορισμένη και απορροφά λιγότερο από το 10% της χρηματοδότησης του εσωτερικού εμπορίου. Αν ληφθεί μάλιστα υπόψη ότι το εμπόριο χρηματοδοτείται κυρίως από τη βιομηχανία, το ποσό της παραπάνω χρηματοδότησης είναι εντελώς ασήμαντο. Με τα σημερινά μέτρα αίρονται τα αντικίνητρα που υπήρχαν στην πράξη και επιχειρείται ο εξορθολογισμός και εκσυγχρονισμός του συστήματος χρηματοδότησεων.

1. Μέχρι σήμερα το περιθώριο κέρδους που είχε μια εμπορική Τράπεζα από μια χρηματοδότηση προς το εμπόριο της κατηγορίας αυτής ήταν σημαντικά χαμηλότερο από εκείνο που είχε όταν χρηματοδοτούσε τη βιομηχανία ή τη βιοτεχνία. Με κατάλληλες ρυθμίσεις της Τράπεζας της Ελλάδος παύει να ισχύει το σύστημα αυτό και η πιστοδότηση του

για να προωθηθεί ενεργότερα η αλλαγή του συστήματος, για μια μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του έτους η απόδοση για το εμπόριο θα είναι υψηλότερη από εκείνη στη βιομηχανία.

2. Το εμπόριο υστερεί σε σχέση με τη βιομηχανία στη δυνατότητα παροχής ασφαλειών όπως υποθήκες, ενέχυρα επί μηχανολογικού εξοπλισμού, κλπ. Παράλληλα η υπάρχουσα νομοθεσία περί ενέχυρου ελάχιστα πρακτική είναι... Έτσι το σύνολο ή στοιχεία του ενεργητικού του εμπορίου μπορούν να δοθούν σαν ενέχυρο αλλά μόνο αν δοθεί στους πιστωτές και η φυσική κυριότητα των εμπορευμάτων ή των πρώτων υλών για παράδειγμα... Και βέβαιο το να ακινητοποιηθούν τα εμπορεύματα σε μια αποθήκη τη στιγμή που αυτά αποτελούν αντικείμενο καθημερινών συναλλαγών, κάθε άλλο παρά εφικτό είναι για τον έμπορο. Για το λόγο αυτό η Κυβέρνηση καθιερώνει τη δυνατότητα παροχής ενέχυρου που δεν συνδέεται με την παροχή της φυσικής κυριότητας.

Πρόκειται για τη λεγόμενη "καταπιστευτική μεταβίβαση της κυριότητας κινητών προς εξασφάλιση απαίτησης". Είναι ένα σύστημα που χρησιμοποιείται ευρύτατα στο εξωτερικό και εισάγεται με μεγάλη καθυστέρηση στη χώρα μας. Μ' αυτό τον τρόπο δίνεται ένα σημαντικό όπλο στα χέρια του έμπορου και του επαγγελματία και αίρεται ένα ουσιαστικό μειονέκτημα. Ήδη προωθείται και η αναγκαία νομοθετική ρύθμιση.

3. Για να στηριχθεί ακόμα πιο ενεργά το υγιές εμπόριο και η εγχώρια παραγωγή, καθορίζεται για τη χρηματοδότηση εμπορίου για την αγορά εγχώριων προϊόντων επιτόκιο 20,5% δηλαδή κατά μια μονάδα χαμηλότερο από το σημερινό, για μια μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του έτους.

4. Τα δάνεια θα δίνονται με δίδραμμη επιταγή εις διαταγήν της βιομηχανικής ή βιοτεχνικής επιχείρησης που παράγει τα προϊόντα..

5. Τέλος, υιοθετείται μια ρύθμιση σχετικά με τη χρηματοδότηση της επαγγελματικής στέγης των εμπόρων, δηλαδή των πάγιων, του εξοπλισμού κλπ. Το συνολικό ανώτατο ποσό χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα διπλασιάζεται και από 33 γίνεται 6 δισεκατομμύρια δραχμές. Το ανώτατο ποσό ανά Τράπεζα αναπροσαρμόζεται αναλογικά.

Από τις 22 Ιουνίου 1983 που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Νόμος 1365 μια σειρά από επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, τράπεζες και ασφαλιστικές επιχειρήσεις υπάγονται στον νόμο και έχει αρχίσει η διαδικασία κοινωνικοποίησης τους.

-Από τα πρώτα στάδια εφαρμογής του Νόμου είναι τα Προεδρικά Διατάγματα που εκδόθηκαν την 21 Φεβρουαρίου 1985 για την υλοποίηση του νόμου για τη δομή, τον ρόλο και τρόπο διοίκησης και λειτουργίας των κοινωνικοποιημένων τριών μεγαλύτερων δημοσίων επιχειρήσεων της χώρας της ΔΕΗ του ΟΤΕ και του ΟΣΕ.

Για να εκδοθούν τα Προεδρικά Διατάγματα αυτά, αλλά και τα υπόλοιπα που θα ακολουθήσουν για την εφαρμογή του νόμου και στις υπόλοιπες επιχειρήσεις που αφορά, προηγήθηκε ένας γόνιμος διάλογος μεταξύ εκπροσώπων όλων των μερών, δηλαδή του Κράτους, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των εργαζομένων στην επιχείρηση και των κοινωνικών φορέων που εξυπηρετούνται ή επηρεάζονται άμεσα από τις επιχειρήσεις αυτές.

Η Κυβέρνηση ακολούθησε στο μεγαλύτερο μέρος τους τα πορίσματα των Γνωμοδοτικών Επιτροπών ενώ παράλληλα έλαβε ιδιαίτερα υπόψη της τις απόψεις όσων έχουν ιδιαίτερη εμπειρία και γνώσεις για την κάθε επιχείρηση, δηλαδή τις απόψεις των εργαζομένων σ' αυτές και των Διοικήσεών τους.

Η κοινωνικοποίηση έχει σαν στόχους:

- την εξυπηρέτηση του Εθνικού συμφέροντος και του κοινωνικού συνόλου,
- την ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων στις αποφάσεις,
- την εναρμόνιση της λειτουργίας της επιχείρησης με τα εθνικά, περιφερειακά και τοπικά προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης,
- την εξοικονόμηση οικονομικών πόρων,
- την αύξηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας προς όφελος τόσο των εργαζομένων στην επιχείρηση όσο και του κοινωνικού συνόλου μέσα από τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η νέα οργανωτική διάρθρωση των κοινωνικοποιημένων Δημοσίων Επιχειρήσεων περιλαμβάνει τους εξής θεσμούς κοινωνικού ελέγχου συμμετοχής

- α) Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ), με αντίστοιχες Περιφερειακές Συνελεύσεις κατά Νομούς
- β) Διοικητικό Συμβούλιο με συμμετοχή των εργαζομένων και Συμβούλιο Διεύθυνσης με τεχνοκρατικό χαρακτήρα.
- γ) Κεντρικό Εργασιακό Συμβούλιο (ΚΕΣ), με αποκεντρωμένα Τοπικά Εργασιακά Συμβούλια κατά τόπους δουλειάς.

Η Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) επιτρέ-
τον κοινωνικό έλεγχο με την συμμετοχή των εργαζομένων και των
προσώπων κοινωνικών φορέων στην χάραξη της πορείας της επιχει-
ρικής και βάσει τα θεμέλια για μια νέα είδους εποπτεία των επιχει-
ρήσεων που θα τις κάνει αφιοδοτικές και αποτελεσματικές προς όφελος
κοινωνικού συνόλου.

Στην Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) συμμε-
τούν ισότιμα κατά ένασα τρίτο (1/3) εκπρόσωποι του Κράτους, των εργαζο-
μένων στην επιχείρηση και των κοινωνικών φορέων.

Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων εκλέγονται με άμεση και καθο-
λική ψηφοφορία και το σύστημα της απλής αναλογικής. Το Κράτος αν-
τικαθιστά την ιδιοκτησία των δημοσίων επιχειρήσεων αναθέτει τον
κοινωνικό έλεγχο της οικονομικής και αναπτυξιακής τους πορείας
εκπροσώπους των εργαζομένων και των κοινωνικών φορέων.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο είναι εννεαμελές συμμετέχουν
εκπρόσωποι των εργαζομένων, που εκλέγονται με άμεση καθολική
ψηφοφορία και με το σύστημα της απλής αναλογικής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μεταξύ άλλων παρακολουθεί συστηματικά
τη πορεία της επιχείρησης και ελέγχει την Γενική Διεύθυνση για την
εξέταση του προγράμματός της. Επίσης, καταρτίζει τον ετήσιο προϋ-
πολογισμό της επιχείρησης και ορίζει με τριετή θητεία τον Γενικό
Διευθυντή και τους αναπληρωτές του.

Τέλος θεσμοθετούνται Εργασιακά Συμβούλια, τα οποία αποτελούνται λειοτικά από εκλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων και εξετά- θέματα οργάνωσης, λειτουργίας, προγραμματισμού και ελέγχου, είνουν μεθόδους αύξησης παραγωγικότητας και βελτίωσης παρεχο- ν υπηρεσιών και γνωμοδοτούν για θέματα εργασιακών σχέσεων. Επίσης κατεύουν για τον τρόπο κατάρτισης και ορθής εφαρμογής των εγκε- ιένων κανονισμών σε θέματα προαγωγών, μεταθέσεων, πειθαρχικών πτωμάτων, εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και αδειών προσωπικού.

Τα νέα θεσμοθετημένα όργανα θα αναλάβουν να προτείνουν την ανάλογη αρμογή όλου του νομικού πλαισίου των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα κανονισμών προσωπικού των επιχειρήσεων, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί διάρθρωση των δημοσίων επιχειρήσεων που θα τίς θέσει πραγματικά ν υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου.